

Załącznik
do uchwały Nr 145/09
Sejmiku Województwa Mazowieckiego
z dnia 7 września 2009 roku

Statut

Województwa Mazowieckiego

STATUT WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

Dział I

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

§ 1.

Użyte w Statucie określenia oznaczają:

- 1) Statut - Statut Województwa Mazowieckiego;
- 2) Samorząd Województwa – Samorząd Województwa Mazowieckiego
- 3) Województwo - Województwo Mazowieckie;
- 4) Sejmik Województwa- Sejmik Województwa Mazowieckiego;
- 5) komisja - komisję Sejmiku Województwa Mazowieckiego;
- 6) Przewodniczący Sejmiku Województwa - Przewodniczącego Sejmiku Województwa Mazowieckiego;
- 7) radny - radnego Województwa Mazowieckiego;
- 8) Zarząd Województwa - Zarząd Województwa Mazowieckiego;
- 9) Marszałek Województwa - Marszałka Województwa Mazowieckiego;
- 10) Skarbnik Województwa - Skarbnika Województwa Mazowieckiego;
- 11) Sekretarz Województwa – Sekretarza Województwa Mazowieckiego;
- 12) Urząd Marszałkowski - Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego.

§ 2.

Mieszkańcy Województwa tworzą z mocy prawa regionalną wspólnotę samorządową.

§ 3.

Niniejszy Statut reguluje ustrój Województwa jako jednostki samorządu terytorialnego.

§ 4.

Obszar Województwa określają odrębne przepisy.

§ 5.

1. Województwo posiada osobowość prawną.
2. Samodzielność Województwa podlega ochronie sądowej.

§ 6.

1. Organami Samorządu Województwa są:
 - 1) Sejmik Województwa;
 - 2) Zarząd Województwa.

2. Siedzibą organów, o których mowa w ust. 1, jest miasto stołeczne Warszawa.

§ 7.

1. Organy Samorządu Województwa działają na podstawie i w granicach określonych przez ustawy.
2. Do zakresu działania Samorządu Województwa należy wykonywanie zadań publicznych o charakterze wojewódzkim, niezastrzeżonych na rzecz innych organów administracji publicznej.
3. Zakres działania Samorządu Województwa nie narusza samodzielności innych jednostek samorządu terytorialnego, a jego organy nie stanowią wobec nich organów nadzoru lub kontroli oraz nie są organami wyższego stopnia w postępowaniu administracyjnym.

§ 8.

Mieszkańcy Województwa podejmują rozstrzygnięcia w głosowaniu powszechnym (w drodze wyborów i referendum) lub za pośrednictwem organów Samorządu Województwa.

§ 9.

1. Sejmik Województwa określa w drodze uchwały herb i barwy Województwa oraz sposób ich wykorzystania.
2. Sejmik Województwa może określić w drodze uchwały inne symbole Województwa oraz sposób ich wykorzystania.

§ 10.

1. Działalność organów Samorządu Województwa jest jawna. Ograniczenia jawności mogą wynikać wyłącznie z ustaw.
2. Jawność działania organów Samorządu Województwa obejmuje w szczególności prawo obywateli do:
 - 1) uzyskiwania informacji, wstępu na sesje Sejmiku Województwa i posiedzenia komisji;
 - 2) prawo wglądu do dokumentów wynikających z wykonywania zadań publicznych, w tym protokołów posiedzeń organów Samorządu Województwa i komisji.
3. Informacje, o których mowa w ust. 2 pkt 1, udostępniane są na stronach Biuletynu Informacji Publicznej, tworzonego na podstawie odrębnych przepisów oraz na wniosek.
4. Prawo wglądu do dokumentów, o których mowa w ust. 2 pkt 2, obejmuje w szczególności możliwość zapoznania się z treścią dokumentów, możliwość sporządzenia notatek, uzyskania wyciągu, odpisu bądź kopii, w tym kopii elektronicznej.
5. Jeżeli dokumenty, o których mowa w ust. 2 pkt 2, zawierają informacje, co do których istnieją ustawowe ograniczenia jawności, udostępniane są z wyłączeniem tych informacji, jeżeli zapewni to ich ochronę.
6. Dokumenty, o których mowa w ust. 2 pkt 2, udostępniane są na miejscu, w godzinach pracy Urzędu Marszałkowskiego i w obecności pracownika właściwej komórki organizacyjnej.
7. Udostępnienie dokumentów, o których mowa w ust. 2 pkt 2, jest nieodpłatne, jednakże za wykonane kopie dokumentów, w tym kopie elektroniczne, uwierzytelnienie dokumentu, wydanie odpisów bądź wyciągów pobiera się opłatę, w wysokości odpowiadającej poniesionym przez Urząd Marszałkowski kosztom.

Dział II

SEJMIK WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

Rozdział 1.

Postanowienia ogólne

§ 11.

1. Sejmik Województwa jest organem stanowiącym i kontrolnym Województwa.
2. Kadencja Sejmiku Województwa trwa 4 lata, licząc od dnia wyborów.
3. W skład Sejmiku Województwa wchodzi radni. Liczbę radnych oraz zasady i tryb przeprowadzania wyborów do Sejmiku Województwa określają odrębne przepisy.

§ 12.

1. Sejmik Województwa rozstrzyga w drodze uchwał wszystkie sprawy należące do jego kompetencji, określone w ustawach i w niniejszym Statucie.
2. W sprawach, w których Sejmik Województwa nie realizuje swoich uprawnień stanowiących i kontrolnych może, w formie uchwały, podejmować stanowiska, apele oraz wyrażać opinie.

Rozdział 2.

Pierwsza sesja Sejmiku Województwa

§ 13.

1. Pierwszą sesję nowo wybranego sejmiku województwa zwołuje Przewodniczący Sejmiku Województwa z poprzedniej kadencji na dzień przypadający w ciągu 7 dni po ogłoszeniu zbiorczych wyników wyborów do sejmików województw na obszarze całego kraju.
2. W przypadku wyborów przedterminowych pierwszą sesję zwołuje osoba, którą Prezes Rady Ministrów wyznaczył do pełnienia funkcji organów jednostki samorządu terytorialnego.
3. O terminie i miejscu pierwszej sesji zawiadamia się radnych na 3 dni przed rozpoczęciem sesji. Informację o zwołaniu pierwszej sesji ogłasza się w dziennikach o zasięgu ogólnokrajowym.
4. Pierwszą sesję, do czasu wyboru Przewodniczącego Sejmiku Województwa, prowadzi najstarszy wiekiem radny obecny na sesji, zwany dalej „Radnym Senioorem”.

§ 14.

Porządek obrad pierwszej sesji nowo wybranego Sejmiku Województwa zawiera w szczególności:

- 1) złożenie przez radnych ślubowania;
- 2) wybór Przewodniczącego Sejmiku Województwa;
- 3) wybór, bądź ustalenie terminu wyboru wiceprzewodniczących Sejmiku Województwa, Marszałka Województwa i pozostałych członków Zarządu Województwa.

§ 15.

1. Radny Senior odbiera od radnych ślubowanie według rotacji ustalonej w odrębnych przepisach. Ślubowanie odbywa się w ten sposób, że po odczytaniu rotacji wywołani kolejno radni powstają i wypowiadają słowo „ślubuję”. Ślubowanie może być złożone z dodaniem zdania: „Tak mi dopomóż Bóg”.
2. Radny nieobecny na pierwszej sesji oraz radny, który uzyskał mandat w czasie trwania kadencji, składa ślubowanie na pierwszej sesji, na której jest obecny.

Rozdział 3. Przewodniczący Sejmiku Województwa

§ 16.

1. Po złożeniu przez radnych ślubowania Radny Senior przeprowadza wybór Przewodniczącego Sejmiku Województwa.
2. Sejmik Województwa wybiera ze swego składu Przewodniczącego Sejmiku Województwa bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowego składu Sejmiku Województwa w głosowaniu tajnym.
3. Kandydata na Przewodniczącego Sejmiku Województwa może zgłosić grupa co najmniej 1/5 ustawowego składu Sejmiku Województwa. Radny może poprzeć tylko jedną kandydaturę.
4. Nazwiska kandydatów umieszcza się na karcie do głosowania w kolejności alfabetycznej.
5. Głos jest nieważny, jeżeli na karcie do głosowania pozostawiono nie skreślone nazwiska w liczbie większej niż liczba osób wybieranych.
6. Jeżeli zgłoszono więcej niż jednego kandydata, a w pierwszym głosowaniu żaden z kandydatów nie uzyskał wymaganej większości głosów, przed kolejnymi turami głosowania usuwa się z listy kandydatów nazwisko tego kandydata, który w poprzedniej turze głosowania uzyskał najmniejszą liczbę głosów. Jeżeli tę samą najmniejszą liczbę głosów uzyskało dwóch lub więcej kandydatów, przed kolejną turą głosowania usuwa się nazwiska tych kandydatów.
7. Jeżeli w wyniku zastosowanej procedury określonej w ust. 2-6 nie dojdzie do wyboru, wybór Przewodniczącego Sejmiku Województwa przeprowadza się ponownie. W takim przypadku, Sejmik Województwa może odroczyć obrady nie więcej niż o 14 dni, ustalając jednocześnie miejsce i termin wznowienia obrad.

§ 17.

Wybrany Przewodniczący Sejmiku Województwa obejmuje niezwłocznie przewodnictwo obrad.

§ 18.

1. Przewodniczący Sejmiku Województwa organizuje pracę Sejmiku Województwa, w szczególności:
 - 1) współpracuje z Marszałkiem Województwa, ustalając bieżące zadania dla komisji Sejmiku Województwa i właściwej komórki organizacyjnej Urzędu Marszałkowskiego odpowiedzialnej za obsługę Sejmiku Województwa w celu przygotowania sesji i posiedzeń komisji Sejmiku Województwa;
 - 2) zapewnia realizację uprawnień Sejmiku Województwa, jego komisji i radnych;
 - 3) może wyznaczyć do wykonywania swoich zadań wiceprzewodniczącego Sejmiku Województwa;
 - 4) nadaje bieg inicjatywom uchwałodawczym;
 - 5) zwołuje sesje Sejmiku Województwa;
 - 6) prowadzi obrady Sejmiku Województwa;
 - 7) sprawuje pieczę nad porządkiem w czasie sesji Sejmiku Województwa;
 - 8) czuwa nad tokiem i terminowością prac Sejmiku Województwa;
 - 9) podpisuje akty prawa miejscowego przyjęte przez Sejmik Województwa niezwłocznie po ich uchwaleniu i kieruje do publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego;
 - 10) przekazuje Marszałkowi Województwa lub Zarządowi Województwa dokumenty przyjęte przez Sejmik Województwa oraz interpelacje i zapytania radnych.
2. Przewodniczący Sejmiku Województwa reprezentuje Sejmik Województwa na zewnątrz.

§ 19.

1. Sejmik Województwa wybiera 3 wiceprzewodniczących Sejmiku Województwa.
2. Kandydatów na wiceprzewodniczących Sejmiku Województwa może zgłosić:
 - 1) Przewodniczący Sejmiku Województwa;
 - 2) komisja;
 - 3) klub radnych;
 - 4) grupa co najmniej 10 radnych.
3. Do wyboru wiceprzewodniczących Sejmiku Województwa stosuje się odpowiednio przepisy § 16 ust. 2 i ust. 4-6.
4. Jeżeli w wyniku zastosowanej procedury, nie dojdzie do wyboru, wybór wiceprzewodniczących Sejmiku Województwa przeprowadza się ponownie. W takim przypadku, Sejmik Województwa może odroczyc obrady nie więcej niż o 14 dni, ustalając jednocześnie miejsce i termin wznowienia obrad.

§ 20.

1. Sejmik Województwa może odwołać Przewodniczącego Sejmiku Województwa lub wiceprzewodniczącego Sejmiku Województwa na wniosek co najmniej 1/4 ustawowego składu Sejmiku Województwa.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, Sejmik Województwa rozpatruje nie wcześniej niż po upływie 14 dni i nie później niż w ciągu 30 dni licząc od dnia złożenia wniosku.
3. Do odwołania Przewodniczącego Sejmiku Województwa oraz do wyboru nowego Przewodniczącego Sejmiku Województwa stosuje się odpowiednio przepisy § 16 ust. 2 -

- 6, z tym, że obradom przewodniczy najstarszy wiekiem wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa obecny na sesji.
4. Do odwołania wiceprzewodniczącego Sejmiku Województwa oraz do wyboru nowego wiceprzewodniczącego Sejmiku Województwa stosuje się odpowiednio przepisy § 16 ust. 2 i ust. 4-6 oraz § 19 ust. 2 i 4.
 5. W przypadku rezygnacji Przewodniczącego Sejmiku Województwa lub wiceprzewodniczącego Sejmiku Województwa, Sejmik Województwa podejmuje uchwałę w sprawie przyjęcia rezygnacji oraz uchwałę w sprawie wyboru nowego Przewodniczącego Sejmiku Województwa, nie później niż w ciągu 1 miesiąca od dnia złożenia rezygnacji. Niepodjęcie uchwały w sprawie przyjęcia rezygnacji w tym terminie jest równoznaczne z przyjęciem rezygnacji przez Sejmik Województwa z upływem ostatniego dnia miesiąca, w którym uchwała powinna być podjęta.
 6. W przypadku jednoczesnego złożenia rezygnacji przez Przewodniczącego Sejmiku Województwa oraz wszystkich wiceprzewodniczących Sejmiku Województwa i niepodjęcia uchwały w sprawie wyboru nowego Przewodniczącego Sejmiku Województwa w terminie, o którym mowa w ust. 5, następną sesję Sejmiku Województwa zwołuje najstarszy wiekiem radny, a w przypadku odmowy, kolejny najstarszy wiekiem radny.

Rozdział 4. Sesja Sejmiku Województwa

§ 21.

1. Sejmik Województwa obraduje na sesjach. Sesja Sejmiku Województwa odbywa się na jednym posiedzeniu.
2. Sejmik Województwa może postanowić o odroczeniu sesji i kontynuowaniu jej w innym wyznaczonym terminie.
3. Jeżeli przepisy ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1590, z późn. zm.¹) nie stanowią inaczej, uchwały Sejmiku Województwa zapadają zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowego składu Sejmiku Województwa w głosowaniu jawnym lub jawnym imiennym.
4. Organizację wewnętrzną i tryb pracy Sejmiku Województwa określa odrębna uchwała Sejmiku Województwa.

Rozdział 5. Komisje Sejmiku Województwa

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1206 i Nr 167, poz. 1759, z 2006 r. Nr 126, poz. 875 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 173, poz. 1218 oraz z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 216, poz. 1370 i Nr 223, poz. 1458.

§ 22.

1. Komisje mogą być stałe lub doraźne.
2. Komisje są powoływane do rozpatrywania i przygotowywania spraw stanowiących przedmiot prac Sejmiku Województwa.
3. Do zadań komisji stałych należy w szczególności:
 - 1) opiniowanie projektów uchwał Sejmiku Województwa;
 - 2) występowanie z inicjatywą uchwałodawczą;
 - 3) współpraca z Marszałkiem Województwa i Zarządem Województwa za pośrednictwem Przewodniczącego Sejmiku Województwa oraz z innymi komisjami;
 - 4) realizacja zadań określonych w uchwałach Sejmiku Województwa oraz wynikających z aktualnie zaistniałych potrzeb.
4. Sejmik Województwa powołując komisję doraźną, określa zakres jej zadań oraz skład osobowy, a także termin, na jaki została powołana.

§ 23.

Komisje stałe sporządzają roczny plan pracy, który przedkładają Przewodniczącemu Sejmiku Województwa do wiadomości.

§ 24.

1. Sejmik Województwa wybiera skład osobowy komisji spośród radnych zgłoszonych przez kluby radnych oraz radnych nie zrzeszonych.
2. W skład komisji stałych wchodzi radni w liczbie co najmniej pięciu.
3. Radny może być członkiem co najwyżej trzech komisji stałych.
4. Pierwsze posiedzenie komisji zwołuje Przewodniczący Sejmiku Województwa bezpośrednio po jej powołaniu.
5. Na pierwszym posiedzeniu komisja dokonuje wyboru przewodniczącego i wiceprzewodniczących komisji.
6. W przypadku nie dokonania wyboru, o którym mowa w ust. 5, Sejmik Województwa na najbliższej sesji dokonuje wyboru spośród członków komisji.
7. Przewodniczący Komisji może wyznaczyć do wykonywania swoich zadań wiceprzewodniczącego Komisji. W przypadku nieobecności Przewodniczącego i niewyznaczenia wiceprzewodniczącego, zadania Przewodniczącego wykonuje wiceprzewodniczący najstarszy wiekiem.

§ 25.

1. Rozstrzygnięcia komisji podejmowane są zwykłą większością głosów, w obecności co najmniej $\frac{1}{2}$ składu komisji.
2. W przedmiocie trybu głosowania oraz sposobu obliczania głosów stosuje się odpowiednio przepisy ustaw oraz postanowienia Statutu dotyczące głosowania na sesjach Sejmiku Województwa.
3. Komisje stałe i doraźne składają Sejmikowi Województwa pisemne sprawozdania ze swojej działalności:
 - 1) komisje stałe - corocznie do dnia 31 stycznia roku przypadającego po roku sprawozdawczym oraz na 30 dni przed zakończeniem kadencji;
 - 2) komisje doraźne - w terminie 30 dni po zakończeniu działalności.

4. Komisje stałe i doraźne, na każde żądanie Sejmiku Województwa, składają pisemne sprawozdanie ze swej działalności, w terminie 1 miesiąca od daty zażądania sprawozdania.

§ 26.

1. Komisje pracują na posiedzeniach. Przewodniczący komisji wyznacza terminy posiedzeń komisji zawiadamiając o terminie i miejscu posiedzenia wszystkich członków komisji, z co najmniej 7-dniowym wyprzedzeniem. Do zawiadomienia dołącza się porządek posiedzenia oraz inne niezbędne dokumenty.
2. Posiedzenia komisji odbywają się w miejscu wskazanym przez przewodniczącego komisji.
3. Przewodniczący komisji może zaprosić na posiedzenie komisji osoby, których obecność uzna za konieczną dla pracy komisji.

§ 27.

1. Komisje mogą obradować na posiedzeniach wspólnych.
2. Posiedzenia komisji wspólnych zwołuje przewodniczący komisji, występującej z wnioskiem o odbycie wspólnego posiedzenia, po zasięgnięciu opinii przewodniczących komisji, które będą wspólnie obradować.
3. Posiedzeniom wspólnym komisji przewodniczy przewodniczący komisji, występującej z wnioskiem o odbycie wspólnego posiedzenia.
4. Na posiedzeniach wspólnych głosowanie przeprowadza się odrębnie w każdej komisji.

§ 28.

1. Z posiedzenia komisji sporządzany jest protokół w formie pisemnej, który zawiera w szczególności:
 - 1) datę i miejsce posiedzenia;
 - 2) imię i nazwisko przewodniczącego obradom komisji;
 - 3) porządek posiedzenia i stwierdzenie, że komisja władna jest do podejmowania rozstrzygnięć;
 - 4) stwierdzenie, że w posiedzeniu uczestniczą zaproszone osoby;
 - 5) stwierdzenie przyjęcia porządku posiedzenia;
 - 6) wymienienie dyskutantów oraz zwięzłą treść ich wystąpień;
 - 7) treść przyjętych ustaleń i stanowisk komisji.
2. Projekt protokołu zostaje wyłożony na następnym posiedzeniu komisji celem zapoznania się z nim przez członków komisji i zgłoszenia ewentualnych uwag. Przyjęty przez komisję protokół podpisuje przewodniczący obradom.
3. Członek Komisji, który nie zgadza się z przyjętym przez Komisję rozstrzygnięciem, jest uprawniony do złożenia pisemnych zastrzeżeń, wraz z uzasadnieniem, w terminie 7 dni od daty podjętego rozstrzygnięcia.

§ 29.

Do protokołu posiedzenia komisji dołącza się:

- 1) zawiadomienie o terminie i miejscu posiedzenia komisji wraz z porządkiem obrad;
- 2) listę obecności;

- 3) dokumenty dotyczące spraw rozpatrywanych przez komisję.

§ 30.

Sejmik Województwa powołuje następujące komisje stałe:

- 1) Komisję Rewizyjną;
- 2) Komisję Budżetu i Finansów;
- 3) Komisję Edukacji, Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
- 4) Komisję Kultury i Dziedzictwa Narodowego;
- 5) Komisję Ochrony Środowiska;
- 6) Komisję Polityki Społecznej i Prorodzinnej;
- 7) Komisję Prawa, Samorządu, Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego;
- 8) Komisję Promocji Województwa Mazowieckiego i Współpracy Zagranicznej;
- 9) Komisję Rozwoju Gospodarczego, Infrastruktury i Przeciwdziałania Bezrobociu;
- 10) Komisję Rolnictwa i Terenów Wiejskich;
- 11) Komisję Strategii Rozwoju Regionalnego i Zagospodarowania Przestrzennego;
- 12) Komisję Zdrowia i Kultury Fizycznej.

§ 31.

1. Komisja rewizyjna jest powołana w celu kontroli działalności Zarządu Województwa oraz wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych.
2. Komisja Rewizyjna realizuje zadania określone ustawami oraz uchwałami Sejmiku Województwa.

§ 32.

Komisja Rewizyjna przeprowadza kontrolę w oparciu o kryteria:

- 1) legalności;
- 2) celowości;
- 3) gospodarności;
- 4) rzetelności;
- 5) terminowości.

§ 33.

1. Komisja Rewizyjna przeprowadza kontrolę w oparciu o plan kontroli przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa oraz w sprawach wyznaczonych przez Sejmik Województwa.
2. Uchwała Sejmiku Województwa w sprawie przeprowadzenia kontroli przez Komisję Rewizyjną określa przedmiot, zakres i czas jej trwania.
3. Kontrole przeprowadzają zespoły kontrolne, w składzie co najmniej 3-osobowym, wyznaczone przez Komisję Rewizyjną.
4. Przewodniczącego zespołu kontrolnego wyznacza Komisja Rewizyjna.
5. Marszałek Województwa, na wniosek przewodniczącego Komisji Rewizyjnej, może w razie potrzeby powołać specjalistów z dziedziny odpowiadającej przedmiotowi kontroli.
6. Wniosek o powołanie specjalistów, o których mowa w ust. 5, przewodniczący Komisji Rewizyjnej przedkłada Marszałkowi Województwa, za pośrednictwem Przewodniczącego Sejmiku Województwa, na co najmniej 2 tygodnie przed planowanym posiedzeniem Komisji Rewizyjnej.

§ 34.

Zespół kontrolny ma prawo:

- 1) wstępu do pomieszczeń jednostki kontrolowanej;
- 2) wglądu w dokumenty związane z prowadzoną kontrolą;
- 3) wezwania do złożenia wyjaśnień kierownika jednostki kontrolowanej lub upoważnionego przez niego pracownika, przy czym na żądanie kierownika jednostki kontrolowanej lub upoważnionego przez niego pracownika, wyjaśnienia są protokołowane.

§ 35.

Kierownik kontrolowanej jednostki zobowiązany jest do:

- 1) zapewnienia zespołowi kontrolnemu warunków lokalowych i technicznych oraz udostępnienia niezbędnych dokumentów;
- 2) wyjaśnienia w formie pisemnej przyczyn nie udostępnienia zespołowi kontrolnemu niezbędnych dokumentów.

§ 36.

1. Po przeprowadzeniu kontroli, zespół kontrolny sporządza protokół kontroli.
2. Protokół, o którym mowa w ust. 1, podpisują członkowie zespołu kontrolnego, a następnie niezwłocznie przedstawiają Komisji Rewizyjnej oraz kierownikowi jednostki kontrolowanej.

§ 37.

Komisja Rewizyjna akceptuje protokół kontroli po uprzednim otrzymaniu, od kierownika jednostki kontrolowanej lub osoby przez niego upoważnionej, stanowiska co do ustaleń zawartych w protokole kontroli, a następnie przekazuje protokół kontroli kierownikowi jednostki kontrolowanej.

§ 38.

1. Kierownikowi jednostki kontrolowanej lub osobie przez niego upoważnionej przysługuje, prawo zgłoszenia do Komisji Rewizyjnej umotywowanych zastrzeżeń, co do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz prawo odmowy podpisania protokołu kontroli.
2. Zastrzeżenia należy zgłosić na piśmie w terminie 14 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.
3. W razie zgłoszenia umotywowanych zastrzeżeń, co do ustaleń zawartych w protokole kontroli, Komisja Rewizyjna jest obowiązana zlecić zespołowi kontrolnemu dokonanie ich analizy i w miarę potrzeby podjęcie dodatkowych czynności kontrolnych, a w przypadku stwierdzenia zasadności zastrzeżeń zmienić lub uzupełnić odpowiednią część protokołu kontroli.
4. W razie nieuwzględnienia zastrzeżeń w całości lub w części, Komisja Rewizyjna podejmuje uchwałę i przekazuje ją kierownikowi jednostki kontrolowanej lub osobie przez niego upoważnionej.

5. Jeżeli kierownik jednostki kontrolowanej lub osoba przez niego upoważniona nadal podtrzymuje zastrzeżenia, Komisja Rewizyjna przedkłada całość sprawy do rozpatrzenia przez Sejmik Województwa.
6. W przypadku odmowy podpisania protokołu kontroli, przepisy ust. 3 - 5 stosuje się odpowiednio.

§ 39.

1. Po upływie terminu, o którym mowa w § 38 ust. 2, zespół kontrolny sporządza wystąpienie pokontrolne, które następnie przekazuje Komisji Rewizyjnej do zaakceptowania.
2. Wystąpienie pokontrolne zawiera oceny kontrolowanej działalności, wynikające z ustaleń opisanych w protokole kontroli, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości - także uwagi i wnioski w sprawie ich usunięcia.
3. Zaakceptowane wystąpienie pokontrolne Komisja Rewizyjna przekazuje kierownikowi jednostki kontrolowanej.
4. Termin na rozpatrzenie przez kierownika jednostki kontrolowanej wniosków i uwag, o których mowa w ust. 2, nie może być krótszy niż 14 dni.

§ 40.

1. Kierownik jednostki kontrolowanej lub osoba przez niego upoważniona może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, zgłosić do Komisji Rewizyjnej umotywowane zastrzeżenia w sprawie zawartych w nim ocen, uwag i wniosków. Do zgłaszania i rozpatrywania tych zastrzeżeń przepisy § 38 ust. 3-5 stosuje się odpowiednio.
2. Kierownik jednostki kontrolowanej lub osoba przez niego upoważniona jest zobowiązany, w terminie określonym w wystąpieniu pokontrolnym, poinformować Komisję Rewizyjną o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków oraz podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.
3. W przypadku wniesienia zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym termin, o którym mowa w ust. 2, liczy się od dnia otrzymania uchwały, o której mowa w § 38 ust. 4.

§ 41.

Komisja Rewizyjna przedstawia Sejmikowi Województwa sprawozdanie z przeprowadzonych kontroli raz na 6 miesięcy lub po zakończeniu kontroli wyznaczonych przez Sejmik Województwa. Sprawozdanie powinno zawierać w szczególności: zwięzły opis wyników kontroli ze wskazaniem źródeł i przyczyn ujawnionych nieprawidłowości i osób odpowiedzialnych za ich powstanie oraz sprawozdanie z realizacji wniosków i zaleceń pokontrolnych.

§ 42.

Do zadań Komisji Budżetu i Finansów należą w szczególności sprawy:

- 1) opiniowania projektu budżetu Województwa;
- 2) opiniowania wykonania budżetu Województwa;

- 3) gospodarowania mieniem Województwa;
- 4) polityki finansowej Województwa dotyczące:
 - a) emitowania obligacji oraz określania zasad ich zbywania, nabywania i wykupu,
 - b) zaciągania kredytów długoterminowych pożyczek i kredytów,
 - c) ustalania maksymalnej wysokości pożyczek i kredytów zaciąganych przez Zarząd Województwa oraz maksymalnej wysokości pożyczek i poręczeń udzielanych przez Zarząd Województwa w roku budżetowym.

§ 43.

Do zadań Komisji Edukacji, Nauki i Szkolnictwa Wyższego należą w szczególności sprawy:

- 1) edukacji publicznej, w tym szkolnictwa wyższego;
- 2) podnoszenia poziomu wykształcenia obywateli;
- 3) polityki rozwoju nauki i postępu technicznego;
- 4) współpracy między sferą nauki i gospodarki wynalazczości i racjonalizacji.

§ 44.

Do zadań Komisji Kultury i Dziedzictwa Narodowego należą w szczególności sprawy:

- 1) pielęgnowania dziedzictwa narodowego oraz rozwoju i kształtowania świadomości narodowej obywatelskiej i kulturowej mieszkańców;
- 2) upowszechniania kultury oraz ochrony i racjonalnego wykorzystania dziedzictwa kulturowego.

§ 45.

Do zadań Komisji Ochrony Środowiska należą w szczególności sprawy:

- 1) ochrony środowiska;
- 2) korzystania z zasobów oraz kształtowania środowiska naturalnego, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

§ 46.

Do zadań Komisji Polityki Społecznej i Prorodzinnej należą w szczególności sprawy:

- 1) polityki społecznej;
- 2) polityki prorodzinnej;
- 3) tworzenia warunków dla rozwoju infrastruktury społecznej.

§ 47.

Do zadań Komisji Prawa, Samorządu, Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego należą w szczególności sprawy:

- 1) opiniowania projektów aktów prawa miejscowego;
- 2) dokonywanie analiz i rozpatrywanie projektów rozstrzygnięć w sprawach skarg i wniosków kierowanych do Sejmiku Województwa;
- 3) bezpieczeństwa, ładu i porządku publicznego na terenie Województwa;
- 4) ochrony praw konsumentów.

§ 48.

Do zadań Komisji Promocji Województwa Mazowieckiego i Współpracy Zagranicznej należą w szczególności sprawy:

- 1) promocji walorów i możliwości rozwojowych Województwa;
- 2) turystyki;
- 3) współpracy zagranicznej Województwa;
- 4) współpracy regionalnej.

§ 49.

Do zadań Komisji Rozwoju Gospodarczego, Infrastruktury i Przeciwdziałania Bezrobociu należą w szczególności sprawy:

- 1) rozwoju gospodarczego;
- 2) kreowania rynku pracy w tym przeciwdziałania bezrobociu i aktywizacji lokalnego rynku pracy;
- 3) gospodarowania mieniem Województwa;
- 4) utrzymania i rozbudowy infrastruktury o znaczeniu wojewódzkim.

§ 50.

Do zadań Komisji Rolnictwa i Terenów Wiejskich należą w szczególności sprawy:

- 1) rozwoju rolnictwa;
- 2) modernizacji terenów wiejskich;
- 3) tworzenia nowych miejsc pracy na terenach wiejskich poza rolnictwem.

§ 51.

Do zadań Komisji Strategii Rozwoju Regionalnego i Zagospodarowania Przestrzennego należą w szczególności sprawy polityki przestrzennej, w tym:

- 1) opracowywania strategii rozwoju Województwa;
- 2) opracowywania planu zagospodarowania przestrzennego;
- 3) opracowywania wieloletnich programów wojewódzkich.

§ 52.

Do zadań Komisji Zdrowia i Kultury Fizycznej należą w szczególności sprawy:

- 1) promocji i ochrony zdrowia;
- 2) kultury fizycznej i sportu.

Rozdział 6. Radni

§ 53.

1. Radny wykonuje swój mandat kierując się interesami państwa i dobrem regionalnej wspólnoty samorządowej.
2. Radny nie jest związany instrukcjami wyborców.
3. Radny powinien informować wyborców o swojej pracy oraz o działalności organów Samorządu Województwa.
4. Radny jest obowiązany brać udział w pracach organów Samorządu Województwa oraz wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych, do których został wybrany lub desygnowany.
5. Radny zobowiązany jest do utrzymywania stałej więzi z mieszkańcami i ich organizacjami, przyjmowania zgłaszanych skarg, uwag i wniosków oraz do przedstawiania ich organom Województwa do rozpatrzenia.

§ 54.

1. W związku z wykonywaniem mandatu, radny korzysta z ochrony prawnej przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych. Przepis ten stosuje się również do osób wchodzących w skład Zarządu Województwa, a nie będących radnymi.
2. Rozwiązanie z radnym stosunku pracy wymaga uprzedniej zgody Sejmiku Województwa.

Rozdział 7. Kluby radnych

§ 55.

1. Radni mogą tworzyć kluby radnych.
2. Przynależność radnych do klubu radnych jest dobrowolna.
3. Radny może należeć tylko do jednego klubu radnych.

§ 56.

1. Warunkiem utworzenia klubu radnych jest pisemne zadeklarowanie w nim udziału, przez co najmniej 3 radnych.
2. Członkowie klubów radnych wybierają spośród siebie przewodniczącego klubu radnych, który organizuje prace klubu radnych oraz reprezentuje klub radnych na zewnątrz.
3. Przewodniczący klubu radnych pisemnie informuje Przewodniczącego Sejmiku Województwa, o fakcie utworzenia klubu radnych, przekazując jednocześnie regulamin klubu radnych oraz informacje o:
 - 1) nazwie klubu radnych;
 - 2) imieniu i nazwisku przewodniczącego klubu radnych;
 - 3) imionach i nazwiskach członków klubu radnych.
4. W przypadku zmiany danych, o których mowa w ust. 3, należy o tym fakcie poinformować Przewodniczącego Sejmiku Województwa.
5. Organy Województwa zapewniają warunki funkcjonowania klubu radnych.

§ 57.

Kluby radnych mogą przedstawiać swoje stanowiska na sesji Sejmiku Województwa wobec spraw rozpatrywanych przez Sejmik Województwa.

Rozdział 8. Interpelacje i zapytania

§ 58.

1. Radny ma prawo wnosić interpelacje i zapytania.
2. Interpelacje i zapytania mogą być kierowane do Zarządu Województwa, Marszałka Województwa lub Skarbnika Województwa.
3. Interpelacje i zapytania są wnoszone na piśmie za pośrednictwem Przewodniczącego Sejmiku Województwa.
4. Przewodniczący Sejmiku Województwa wprowadza do projektu obrad każdego posiedzenia Sejmiku Województwa punkt pod tytułem: „Interpelacje i zapytania”.
5. Interpelacje wnosi się w sprawach o zasadniczym znaczeniu, dotyczących istotnych problemów działalności organów Województwa lub wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych.
6. Tryb rozpatrywania interpelacji i zapytań określa odrębna uchwała Sejmiku Województwa.

Dział III ZARZĄD WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

Rozdział 1. Postanowienia ogólne

§ 59.

1. Organem wykonawczym Województwa jest Zarząd Województwa, który działa kolegialnie.
2. W skład Zarządu Województwa wchodzi 5 osób:
 - 1) Marszałek Województwa jako przewodniczący Zarządu Województwa;
 - 2) pozostali członkowie Zarządu Województwa, w tym 2 wicemarszałków.

§ 60.

1. Wyboru Marszałka Województwa, dokonuje się bezwzględną większością głosów ustawowego składu Sejmiku Województwa, w głosowaniu tajnym.
2. Kandydata na Marszałka Województwa może zgłosić grupa co najmniej 1/5 ustawowej liczby radnych lub klub radnych.
3. Zgłoszeni kandydaci przedstawiają Sejmikowi Województwa swoją koncepcję realizacji zadań Samorządu Województwa. Nad ich wystąpieniami przeprowadza się debatę.
4. Do wyboru Marszałka Województwa przepisy § 16 ust. 4-6 stosuje się odpowiednio.
5. Jeżeli w wyniku zastosowanej procedury nie dojdzie do wyboru Marszałka Województwa, wybór Marszałka Województwa przeprowadza się ponownie. W takim przypadku, Sejmik Województwa może odroczyć obrady nie więcej niż o 14 dni, ustalając jednocześnie miejsce i termin wznowienia obrad.

§ 61.

1. Sejmik Województwa na wniosek Marszałka Województwa dokonuje wyboru pozostałych członków Zarządu Województwa, w tym 2 wicemarszałków, w ciągu 3 miesięcy od daty ogłoszenia wyników wyborów przez właściwy organ wyborczy.
2. Nad wnioskiem Marszałka Województwa przeprowadza się debatę. Radni mogą zadawać kandydatom pytania.
3. Wyboru pozostałych członków Zarządu Województwa dokonuje się zwykłą większością głosów w obecności co najmniej $\frac{1}{2}$ ustawowego składu Sejmiku Województwa w głosowaniu tajnym.

§ 62.

Wybór, o którym mowa w § 60 i § 61, jest równoznaczny z nawiązaniem stosunku pracy na podstawie wyboru w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks Pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.²).

§ 63.

Zarząd Województwa realizuje zadania określone w ustawach i Statucie nie zastrzeżone do wyłącznej właściwości Sejmiku Województwa, a w szczególności:

- 1) wykonuje uchwały Sejmiku Województwa;
- 2) gospodaruje mieniem Województwa, w tym wykonuje prawa z akcji i udziałów posiadanych przez Województwo;
- 3) przygotowuje projekt i wykonuje budżet Województwa;
- 4) prowadzi studia i analizy odnoszące się do obszaru województwa i zagadnień jego rozwoju;
- 5) przygotowuje projekty: strategii rozwoju Województwa, planu zagospodarowania przestrzennego Województwa, oraz innych, określonych w ustawach planów i programów;
- 6) organizuje współpracę ze strukturami samorządów regionalnych w innych krajach i międzynarodowymi zrzeszeniami regionalnymi;
- 7) kieruje, koordynuje i kontroluje działalność wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych, w tym zatrudnia i zwalnia ich kierowników;
- 8) rozpatruje skargi i wnioski dotyczące działalności wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych;
- 9) przygotowuje projekty uchwał Sejmiku Województwa;
- 10) uchwała regulamin organizacyjny Urzędu Marszałkowskiego
- 11) wydaje decyzje administracyjne w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej o ile ustawy tak stanowią.

² Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 166, poz. 1608 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 99, poz. 1001, Nr 120 poz. 1252 i Nr 240, poz. 2407, z 2005 r. Nr 10, poz. 71 i Nr 68, poz. 610, Nr 86, poz. 732 i Nr 167, poz. 1398, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 133, poz. 935, Nr 217, poz. 1578 i Nr 221, poz. 1615, z 2007 r. Nr 64, poz. 426, Nr 89, poz. 589, Nr 176, poz. 1239, Nr 181, poz. 1288 i Nr 225, poz. 1672, z 2008 r. Nr 93, poz. 586, Nr 116, poz. 740, Nr 223, poz. 1460 i Nr 237, poz. 1654 oraz z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 56, poz. 458, Nr 58, poz. 485, Nr 98, poz. 817, Nr 99, poz. 825 i Nr 115, poz. 958.

§ 64.

Zarząd Województwa przedkłada Sejmikowi Województwa sprawozdanie z wykonania budżetu Województwa.

Rozdział 2. Marszałek Województwa

§ 65.

1. Do zadań Marszałka Województwa należą sprawy określone w ustawach, a w szczególności:
 - 1) reprezentowanie Województwa na zewnątrz;
 - 2) kierowanie bieżącymi sprawami Województwa;
 - 3) organizowanie pracy Zarządu Województwa;
 - 4) wykonywanie funkcji kierownika Urzędu Marszałkowskiego oraz zwierzchnika służbowego pracowników tego Urzędu i kierowników wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks Pracy;
 - 5) podpisywanie uchwał Zarządu Województwa;
 - 6) wydawanie decyzji w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej;
 - 7) przedkładanie na posiedzenia Zarządu Województwa inicjatyw i projektów uchwał w sprawach kadrowych dotyczących kierowników wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych.
2. Marszałek Województwa może wyznaczyć spośród członków Zarządu Województwa swojego zastępcę na czas nieobecności w pracy.
3. W przypadku nieobecności Marszałka Województwa w pracy i niemożności wyznaczenia zastępcy, zadania Marszałka Województwa wykonuje wicemarszałek najstarszy wiekiem.

§ 66.

Marszałek Województwa, z zastrzeżeniem przepisów odrębnych, może w formie pisemnej upoważniać pracowników Urzędu Marszałkowskiego oraz kierowników i zastępców kierowników wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych do załatwiania spraw w jego imieniu w ustalonym w upoważnieniu zakresie. W odniesieniu do kierowników i zastępców kierowników wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych upoważnienie może zostać udzielone z prawem udzielania dalszych upoważnień.

§ 67.

1. Sejmik Województwa może odwołać Marszałka Województwa z innej przyczyny niż nie udzielenie Zarządowi Województwa absolutorium jedynie na wniosek co najmniej $\frac{1}{4}$ ustawowego składu Sejmiku Województwa. Wniosek wraz z uzasadnieniem składa się na piśmie. Wniosek podlega zaopiniowaniu przez Komisję Rewizyjną.

2. Odwołanie Marszałka Województwa następuje większością co najmniej 3/5 głosów ustawowego składu Sejmiku Województwa, w głosowaniu tajnym. Głosowanie przeprowadza się, po zapoznaniu się z opinią Komisji Rewizyjnej, na następnej sesji Sejmiku Województwa po tej, na której zgłoszono wniosek o odwołanie, nie wcześniej jednak niż po upływie 1 miesiąca od dnia zgłoszenia wniosku.
3. Odwołanie Marszałka Województwa jest równoznaczne z odwołaniem całego Zarządu Województwa.
4. W przypadku, gdy wniosek o odwołanie Marszałka Województwa nie uzyskał wymaganej większości głosów, kolejny wniosek o odwołanie Marszałka Województwa może być zgłoszony nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy od poprzedniego głosowania.
5. Sejmik Województwa na uzasadniony wniosek Marszałka Województwa może odwołać poszczególnych członków Zarządu Województwa zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowego składu Sejmiku Województwa, w głosowaniu tajnym.
6. Odwołany Zarząd Województwa lub jego poszczególni członkowie pełnią dotychczasowe obowiązki do czasu wyboru nowego Zarządu Województwa lub poszczególnych jego członków. Sejmik Województwa może zwolnić członka Zarządu Województwa z tego obowiązku.

§ 68.

1. W przypadku złożenia rezygnacji przez Marszałka Województwa jej przyjęcie następuje zwykłą większością głosów w głosowaniu jawnym.
2. W przypadku rezygnacji Marszałka Województwa, Sejmik Województwa na najbliższej sesji podejmuje uchwałę o przyjęciu rezygnacji całego Zarządu Województwa.
3. Niepodjęcie uchwały, o której mowa w ust. 2, jest równoznaczne z przyjęciem rezygnacji z upływem ostatniego dnia miesiąca, w którym odbyła się sesja Sejmiku Województwa, o której mowa w ust. 2.
4. W przypadku złożenia rezygnacji z członkostwa w Zarządzie Województwa przez członka nie będącego jego przewodniczącym, Sejmik Województwa podejmuje uchwałę o przyjęciu rezygnacji i zwolnieniu z pełnienia obowiązków członka Zarządu Województwa zwykłą większością głosów, nie później niż w ciągu 1 miesiąca od dnia złożenia rezygnacji. Niepodjęcie uchwały w tym terminie jest równoznaczne z przyjęciem rezygnacji z upływem ostatniego dnia miesiąca, w którym powinna być podjęta uchwała.
5. W przypadku złożenia rezygnacji przez cały Zarząd Województwa przepis § 67 ust. 6 zdanie pierwsze stosuje się odpowiednio.

Rozdział 3. Członek Zarządu Województwa

§ 69.

1. Do zadań członka Zarządu Województwa należy:

- 1) inicjowanie i opracowywanie w zakresie swojego działania kierunków pracy Zarządu Województwa, przedkładanie inicjatyw i odpowiednich projektów uchwał w tych sprawach na posiedzeniach Zarządu Województwa;
- 2) realizowanie polityki ustalonej przez Zarząd Województwa.
2. Członek Zarządu Województwa realizując kierunki działania Zarządu Województwa współdziała w szczególności z:
 - 1) Marszałkiem Województwa i innymi członkami Zarządu Województwa;
 - 2) jednostkami samorządu terytorialnego;
 - 3) organami administracji rządowej;
 - 4) organizacjami społecznymi;
 - 5) przedstawicielami środowisk zawodowych i twórczych;
 - 6) innymi podmiotami działającymi na obszarze Województwa.
3. Za realizację zadań, o których mowa w ust. 1, członek Zarządu Województwa ponosi odpowiedzialność na zasadach określonych w ustawach.

§ 70.

1. Członek Zarządu Województwa lub Skarbnik Województwa albo Sekretarz Województwa upoważniony przez Zarząd Województwa, reprezentuje Zarząd Województwa przed Sejmikiem Województwa w sprawach rozpatrywanych z inicjatywy Zarządu Województwa.
2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, członek Zarządu Województwa lub Skarbnik Województwa albo Sekretarz Województwa składa oświadczenia w imieniu Zarządu Województwa, z zastrzeżeniem ust. 3.
3. W innych sprawach, niż określone w ust. 1, rozpatrywanych przez Sejmik Województwa, Zarząd Województwa reprezentuje Marszałek Województwa lub wskazany przez niego inny członek Zarządu Województwa lub Skarbnik Województwa albo Sekretarz Województwa.

§ 71.

Członek Zarządu Województwa jest zobowiązany brać udział w rozpatrywaniu spraw i podejmowaniu uchwał przez organy Województwa.

Rozdział 4. Zasady i tryb działania Zarządu Województwa

§ 72.

1. Zarząd Województwa obraduje na posiedzeniach zwoływanych przez Marszałka Województwa w razie potrzeby, nie rzadziej niż raz na 2 tygodnie.
2. Obradom Zarządu Województwa przewodniczy Marszałek Województwa, a pod jego nieobecność wyznaczony przez niego wicemarszałek lub inny członek Zarządu Województwa (przewodniczący posiedzenia).
3. Posiedzenia Zarządu Województwa odbywają się w obecności co najmniej 3 członków Zarządu Województwa.
4. Marszałek Województwa jest zobowiązany zwołać posiedzenie Zarządu Województwa na pisemny wniosek co najmniej 2 członków Zarządu Województwa, w terminie 5 dni roboczych od dnia złożenia wniosku.

5. Posiedzenia Zarządu Województwa odbywają się w miejscu będącym siedzibą Urzędu Marszałkowskiego lub w innym miejscu wyznaczonym przez Marszałka Województwa.
6. Marszałek Województwa może zapraszać na posiedzenia Zarządu Województwa osoby spoza składu Zarządu Województwa.

§ 73.

1. Zawiadomienie o posiedzeniu Zarządu Województwa wraz z porządkiem posiedzenia i niezbędnymi materiałami przekazuje się członkom Zarządu Województwa najpóźniej na 3 dni przed planowanym terminem posiedzenia.
2. W razie uzasadnionej potrzeby Marszałek Województwa może zwołać posiedzenie Zarządu Województwa w inny sposób, bez zachowania trybu określonego w ust. 1.
3. W porządku obrad Zarządu Województwa zamieszcza się w szczególności:
 - 1) temat posiedzenia;
 - 2) imię i nazwisko osoby wnoszącej projekt uchwały lub referującej zagadnienie;
 - 3) wniosek o zaproszenie do udziału w posiedzeniu innych osób;
 - 4) projekty wnoszonych dokumentów.
4. Uzupełnienie porządku posiedzenia może nastąpić na posiedzeniu Zarządu Województwa na wniosek członka Zarządu Województwa.
5. Porządek posiedzenia podlega przyjęciu przez Zarząd Województwa.

§ 74.

1. Zarząd Województwa rozstrzyga wszystkie sprawy należące do jego kompetencji w formie uchwał, decyzji lub postanowień.
2. Zarząd Województwa może w formie uchwały podejmować stanowiska, apele oraz wyrażać opinie w sprawach innych niż wymienione w ust. 1.
3. Inicjatywa uchwałodawcza przysługuje:
 - 1) członkom Zarządu Województwa;
 - 2) Skarbnikowi Województwa - w sprawach budżetowych, a także innych sprawach przez niego załatwianych i nadzorowanych;
 - 3) Sekretarzowi Województwa - w sprawach przez niego załatwianych i nadzorowanych.
4. Uchwały Zarządu Województwa zapadają zwykłą większością głosów, w obecności co najmniej 3 członków Zarządu Województwa, w głosowaniu jawnym, chyba że przepisy ustawy stanowią inaczej.
5. W przypadku równej liczby głosów „za” i „przeciw” rozstrzyga głos Marszałka Województwa, bądź przewodniczącego posiedzenia.
6. Uchwały Zarządu Województwa podpisuje Marszałek Województwa, a w przypadku jego nieobecności na posiedzeniu Zarządu Województwa – przewodniczący posiedzenia.

§ 75.

1. Uchwały Zarządu Województwa mogą zapadać także w drodze korespondencyjnego uzgodnienia stanowisk (tryb obiegowy).
2. O zastosowaniu trybu, określonego w ust. 1, postanawia Marszałek Województwa osobiście lub na pisemny wniosek członka Zarządu Województwa.
3. W przypadkach określonych w ust. 1, przepis § 74 stosuje się odpowiednio.

§ 76.

1. Problematykę będącą przedmiotem posiedzenia Zarządu Województwa przedstawiają: Marszałek Województwa, członkowie Zarządu Województwa, Skarbnik Województwa oraz Sekretarz Województwa.
2. Na posiedzeniu Zarządu sprawy będące przedmiotem posiedzenia, referują: członkowie Zarządu Województwa, Skarbnik Województwa oraz Sekretarz Województwa - wnoszący projekt uchwały. Sprawy te mogą referować także osoby będące pracownikami Urzędu Marszałkowskiego lub wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych wskazane odpowiednio przez: członka Zarządu Województwa, Skarbnika Województwa lub Sekretarza Województwa.
3. Materiały przedkładane na posiedzenie Zarządu Województwa muszą być rzetelne i kompletne.

§ 77.

Marszałek Województwa może, z własnej inicjatywy lub na wniosek członka Zarządu Województwa, zezwolić zaproszonym przez siebie osobom na przysłuchiwanie się całemu lub części posiedzenia Zarządu Województwa.

§ 78.

1. Przebieg posiedzenia Zarządu Województwa jest protokołowany oraz dodatkowo może być utrwalany w inny sposób.
2. Członek Zarządu Województwa, który nie zgadza się z przyjętym przez Zarząd Województwa rozstrzygnięciem, jest uprawniony do złożenia pisemnych zastrzeżeń wraz z uzasadnieniem, w terminie 3 dni roboczych od daty podjęcia rozstrzygnięcia

§ 79.

1. Projekt protokołu z posiedzenia przyjmowany jest na następnym posiedzeniu Zarządu Województwa.
2. W uzasadnionych przypadkach Zarząd Województwa może przyjąć protokół na kolejnym posiedzeniu Zarządu Województwa.
3. Wątpliwości i zastrzeżenia do przedłożonego projektu protokołu rozstrzygane są na posiedzeniu Zarządu Województwa.
4. Protokół podpisują wszyscy członkowie Zarządu Województwa obecni na posiedzeniu.

§ 80.

1. Zarząd Województwa realizuje swoje zadania przy pomocy Urzędu Marszałkowskiego i wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych lub wojewódzkich osób prawnych.
2. Urząd Marszałkowski działa w formie jednostki budżetowej.

§ 81.

1. Zarząd Województwa może w drodze uchwały ustanowić pełnomocnika Zarządu Województwa, określając zakres pełnomocnictwa, sposób sprawowania nadzoru nad jego działalnością oraz sposób zapewnienia obsługi merytorycznej, organizacyjno-prawnej, technicznej i kancelaryjno-biurowej wraz ze wskazaniem sposobu finansowania jego działalności.
2. Zarząd Województwa, na wniosek Marszałka Województwa, z zastrzeżeniem przepisów odrębnych, może w drodze uchwały upoważniać pracowników Urzędu Marszałkowskiego oraz kierowników i zastępców kierowników wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych do załatwiania spraw w jego imieniu, w określonym we wniosku zakresie. W odniesieniu do kierowników i zastępców kierowników wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych upoważnienie może zostać udzielone z prawem udzielania dalszych upoważnień.

Dział IV **MIENIE SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA**

§ 82.

1. Mieniem Województwa jest własność i inne prawa majątkowe nabyte przez Województwo lub inne wojewódzkie osoby prawne.
2. Wojewódzkimi osobami prawnymi, poza Województwem, są samorządowe jednostki organizacyjne, którym ustawy przyznają taki status oraz te osoby prawne, które mogą być tworzone na podstawie odrębnych ustaw wyłącznie przez Województwo.
3. Województwo jest w stosunkach cywilnoprawnych podmiotem praw i obowiązków, które dotyczą mienia Województwa nie należącego do innych wojewódzkich osób prawnych.

§ 83.

Prawa majątkowe Województwa, nie należące do innych wojewódzkich osób prawnych wykonuje Zarząd Województwa.

§ 84.

1. Kierownicy wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej działają jednoosobowo na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez Zarząd Województwa.
2. Do czynności przekraczających zakres pełnomocnictwa wymagana jest zgoda Zarządu Województwa, wyrażona w formie uchwały.

§ 85.

Województwo nie ponosi odpowiedzialności za zobowiązania innych wojewódzkich osób prawnych, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej. Inne wojewódzkie osoby prawne nie ponoszą odpowiedzialności za zobowiązania Województwa.

§ 86.

1. Oświadczenia woli w imieniu Województwa składa Marszałek Województwa wraz z członkiem Zarządu Województwa, z zastrzeżeniem ust. 2 –5.
2. Oświadczenia woli w imieniu Województwa może składać jednoosobowo Marszałek Województwa lub 2 członków Zarządu Województwa, w granicach upoważnień ustanowionych uchwałą Zarządu Województwa.
3. Zarząd Województwa może upoważnić pracowników Urzędu Marszałkowskiego do składania w imieniu Województwa oświadczeń woli łącznie z członkiem Zarządu Województwa lub innym pracownikiem.
4. Zarząd Województwa może upoważnić kierownika wojewódzkiej samorządowej jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej do składania w imieniu Województwa oświadczeń woli łącznie z członkiem Zarządu Województwa lub innym pracownikiem tej jednostki.
5. Czynność prawna, z której wynika zobowiązanie pieniężne wymaga do jej skuteczności kontrasygnaty Skarbnika Województwa lub osoby przez niego upoważnionej.
6. Jeżeli Skarbnik Województwa odmówił kontrasygnaty, obowiązany jest jej dokonać na pisemne polecenie Marszałka Województwa, informując równocześnie o tym Sejmik Województwa oraz Regionalną Izbę Obrachunkową.

DZIAŁ V

FINANSE SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA

§ 87.

Samorząd Województwa prowadzi samodzielnie gospodarkę finansową na podstawie budżetu.

§ 88.

1. Budżet Województwa jest podstawą samodzielnej gospodarki finansowej Województwa.
2. Budżet Województwa jest planem finansowym obejmującym:
 - 1) planowane dochody i wydatki Województwa;
 - 2) źródła finansowania deficytu budżetowego;
 - 3) przeznaczenie nadwyżki budżetowej;
 - 4) wydatki związane z wieloletnimi programami, w tym w szczególności inwestycyjnymi, z wyodrębnieniem wydatków na finansowanie każdego z programów.

§ 89.

1. Budżet Województwa jest uchwalany jako część uchwały budżetowej na rok kalendarzowy, zwany „rokiem budżetowym”.
2. Sejmik Województwa ustala tryb prac nad projektem uchwały budżetowej, określając w szczególności:
 - 1) terminy obowiązujące w toku prac nad projektem budżetu Województwa;
 - 2) obowiązki wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych w toku prac nad projektem budżetu Województwa;
 - 3) wymaganą przez Sejmik Województwa szczegółowość projektu;

- 4) materiały informacyjne, które Zarząd Województwa powinien przedstawić Sejmikowi Województwa, przedkładając projekt uchwały budżetowej.

§ 90.

1. Uchwała budżetowa Województwa składa się z budżetu Województwa, ustaleń dotyczących spraw, które na podstawie ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.³), pozostawiono do uchwały Sejmiku Województwa, oraz spraw wskazanych przez Sejmik Województwa w uchwale, o której mowa w § 89 ust. 2.
2. Uchwała budżetowa może obejmować wydatki na wieloletnie programy inwestycyjne, jeżeli:
 - 1) dla każdego programu wieloletniego zostały przez Sejmik Województwa odrębnie określone:
 - a) nazwa programu, jego cel i zadania, które będą finansowane z budżetu Województwa,
 - b) jednostka organizacyjna wykonująca program lub też koordynująca wykonywanie programu,
 - c) okres realizacji programu i łączne nakłady finansowe,
 - d) wysokość wydatków w poszczególnych latach realizacji programu;
 - 2) kolejne uchwały budżetowe będą obejmować nakłady na uruchomiony program w wysokości umożliwiającej jego terminowe zakończenie;
 - 3) zmiana kwot wydatków na realizację programu może być wyłącznie skutkiem odrębnych uchwał Sejmiku Województwa zmieniających zakres wykonywania tego programu lub wstrzymujących jego wykonywanie.

§ 91.

1. Uchwałę budżetową Województwa podejmuje się przed rozpoczęciem roku budżetowego.
2. W przypadku nieuchwalenia budżetu w terminie wskazanym w ust. 1, do czasu uchwalenia budżetu przez Sejmik Województwa, jednak nie później niż do 31 marca roku budżetowego, podstawą gospodarki budżetowej jest projekt budżetu przedłożony Sejmikowi Województwa.
3. W przypadku gdy dochody i wydatki państwa określa ustawa o prowizorium budżetowym, Sejmik Województwa może uchwalić prowizorium budżetowe Województwa na okres objęty prowizorium budżetowym państwa.

§ 92.

1. Opracowanie i przedstawienie do uchwalenia projektu budżetu Województwa, a także inicjatywa w sprawie zmian budżetu Województwa należą do wyłącznej kompetencji Zarządu Województwa.

³ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 169, poz. 1420, z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 104, poz. 708, Nr 170, poz. 1217 i 1218, Nr 187, poz. 1381 i Nr 249, poz. 1832, z 2007 r. Nr 82, poz. 560, Nr 88, poz. 587, Nr 115, poz. 791 i Nr 140, poz. 984, z 2008 r. Nr 180, poz. 1112, Nr 209, poz. 1317, Nr 216, poz. 1370 i Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 19, poz. 100, Nr 62, poz. 504, Nr 72, poz. 619 i Nr 79, poz. 666.

2. Zarząd Województwa przygotowuje i przedstawia Sejmikowi Województwa nie później niż do 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy:
 - 1) projekt budżetu Województwa uwzględniający przepisy ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych oraz ustalenia Sejmiku Województwa, o których mowa w art. 63 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, a także § 89 ust. 2 pkt 3 niniejszego Statutu;
 - 2) projekt ustaleń uchwały budżetowej;
 - 3) materiały informacyjne określone przez Sejmik Województwa w uchwale budżetowej.
3. Bez zgody Zarządu Województwa, Sejmik Województwa nie może wprowadzić w projekcie budżetu Województwa zmian powodujących zwiększenie wydatków i jednocześnie zwiększenie deficytu projektowanego budżetu Województwa albo zmian powodujących zwiększenie przewidywanych dochodów bez jednoczesnego ustanowienia nowych źródeł dochodów.

§ 93.

1. Za prawidłowe wykonanie budżetu Województwa odpowiada Zarząd Województwa.
2. Zarządowi Województwa przysługuje wyłączne prawo:
 - 1) zaciągania zobowiązań mających pokrycie w ustalonych w uchwale budżetowej kwotach wydatków, w ramach upoważnień udzielanych przez Sejmik Województwa;
 - 2) emitowania papierów wartościowych, w ramach upoważnień udzielanych przez Sejmik Województwa;
 - 3) dokonywania wydatków budżetowych;
 - 4) zgłaszania propozycji zmian w budżecie Województwa;
 - 5) dysponowania rezerwami budżetu Województwa;
 - 6) blokowania środków budżetowych, w przypadkach określonych ustawą z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa.

§ 94.

1. Zasady zaciągania przez organ Samorządu Województwa kredytów i pożyczek na pokrywanie występujących w ciągu roku budżetowego niedoborów lub na sfinansowanie wydatków nieznajdujących pokrycia w planowanych rocznych dochodach określają odrębne przepisy.
2. Zasady emisji obligacji Województwa określają odrębne przepisy.

DZIAŁ VI WSPÓŁPRACA ZAGRANICZNA

§ 95.

1. Współpraca Województwa ze społecznościami regionalnymi innych państw prowadzona jest zgodnie z prawem wewnętrznym, polityką zagraniczną państwa i jego międzynarodowymi zobowiązaniami, w granicach zadań i kompetencji Województwa.
2. Województwo uczestniczy w działalności międzynarodowych instytucji regionalnych oraz jest w nich reprezentowane na zasadach określonych w porozumieniu zawartym przez ogólnokrajowe organizacje zrzeszające jednostki samorządu terytorialnego.
3. Zasady przystępowania Województwa do międzynarodowych zrzeszeń społeczności lokalnych i regionalnych określają odrębne przepisy.

§ 96.

Sejmik Województwa uchwała „Priorytety współpracy zagranicznej Województwa”, określające:

- 1) główne cele współpracy zagranicznej;
- 2) priorytety geograficzne przyszłej współpracy;
- 3) zamierzenia co do przystępowania do międzynarodowych zrzeszeń regionalnych.

Dział VII POSTANOWIENIE KOŃCOWE

§ 97.

Zmiana Statutu wymaga uchwały Sejmiku Województwa podjętej w trybie właściwym dla uchwalenia Statutu.